

ISSANDAILMUMISE EHK KOLMEKUNINGAPÜHA

(Esimene lugemine Js60 ,1-6)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Tõuse ja näita valgust, Jeruusalemm, sest su valgus on saabunud, ning Issanda kirkus on koitnud Su üle. Sest pimedus katab maad ja pilkane pimedus rahvaid. Kuid sinu üle saab Issand ilmuma ja tema kirkus saab avalikuks. Rahvad tulevad sinu valguse juurde ja kuningad su koiduhiilgusse. Tõsta oma silmad ja vaata ringi, kõik on kogunenud, sinu juurde saabunud. Sinu pojad on tulnud kaugelt, nad kannavad kätel su tütreid.

Siis avanevad su silmad nägema, siis lööd sa särama, su süda lööb ärevalt ja muutub avaraks. Sest sinu juurde voolavad kokku meretagused aarded ja sinu kätte koguneb rahvaste rikkus. Kaamelite hulk katab sind - Midjani ja Eefa dromedarid -, nad kõik tulevad Seebast, kandes kulda ja viirukit, ning kuulutavad Issanda kiiduväärsust.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps72 ,1-2. 7-8. 10.11 R.11)

R: Issand, Sind teenigu kõik rahvad.

Jumal, anna kuningale tarkust mõista kohut
ja oma õiglus kuningapojale,
et ta mõistaks su rahvale õigust
ja oleks õiglane sinu vaeste vastu.

R:

Tema päevil õitsevad õiglus ja rahu,
kuni kuu kaob ära.

Tema valitseb merest mereni,
Eufrati jõest kuni maailma ääreni.

R:

Tarsose ja saarte kuningad saatku kinke,
Araabia ja Seeba kuningad toogu andameid.

Teda kummardagu kõik kuningad,
kõik rahvad teenigu Teda.

R:

Tema vabastab viletsa, kes kaebab,
vaese, kellel puudub abimees.

Säästab vaest ja viletsat
päästab vaeste hinged.

R:

(Teine lugemine Ef3 ,2-3a.5-6)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast Efeslastele:

Vennad, te olete ehk kuulnud volitusest, mille ma Jumala armu läbi olen saanud ja mis mulle teie jaoks on antud, sest ilmutuse kaudu on Jumalariigi saladus mulle teatavaks tehtud. Seda pole avaldatud eelmistele põlvkondadele, kuid nüüd on see Vaimus apostlitele ja prohvetitele ilmutatud, et Jumal on heaks arvanud teha ka paganad evangeeliumi kaudu kaaspärijateks - ühe Ihu liikmeteks, kellel on osa töötusest Jeesuses Kristuses.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 2 ,2)

Halleluuja. Me nägime hommikumaal Issanda tähte
ja tulime Teda kummardama. Halleluuja.

(Evangeelium Mt2 ,1-12)

Lugemine Püha Matteuse evangeeliumist:

Kui Jeesus sündis Petlemas, Juudamaal, kuningas Heroodese ajal, vaata, siis tulid targad hommikumaalt Jeruusalemma ja küsisid: "Kus on siin äsja juutide kuningas sündinud, sest me oleme näinud tema tähte hommikumaal ning oleme tulnud teda kummardama?" Kui kuningas Heroodes sellest kuulda sai, oli ta väga ehmunud ja kogu Jeruusalemm ühes temaga. Ta kutsus kokku kõik ülempreestrid ja seaduseõpetajad ning uuris nende käest, kus pidi Messias sündima. Ja need kostsid talle: "Petlemas Juudamaal, sest nii on prohvet kirja pannud: "Aga sina, Petlem, Juudamaal, pole sugugi väiksem Juuda linnade seas, sest sinust tuleb valitseja, kes valitseb minu rahvast Iisraeli"."

Siis kutsus Heroodes targad salaja enda juurde ja uuris nende käest suure huviga, millal täht neile oli ilmunud, ning neid Petlema poole tee saates ta ütles: "Minge ja uurige hoolega kõike seda, mis lapsukesse puutub, ning kui te ta leiateg, andke mulle teada, et minagi võiksin minna teda kummardama."

Kui targad olid olid kuninga ära kuulanud, asusid nad teele. Ja vaata - täht, mida nad olid hommikumaal näinud, juhtis nad sinna, kus lapsuke asus, ning jäi tema asupaiga kohale seisma. Aga tähte nähes oli neil suur rõõm ja nad läksid majja sisse ja nägid last ja tema ema Maarjat, ning nad langesid silmili ja kummardasid teda. Siis avasid nad oma aardelaekad ja tõid talle kingiks kulda, viirukit ja mürri. Aga kui nad unes olid käsu saanud Heroodese juurde mitte tagasi minna, läksid nad teist teed tagasi oma maale.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kes olid need targad hommikumaalt? Juutide jaoks olid nad paganad, ja palju nemadki juutide uskumustest teadsid. Sarnast seika võime märgata hiljem ka Jeesuse juures: tema tegi imesid mitte ainult juutidele, vaid ka samaarlastele ja roomlastele - inimestele, kes olid teist usku.

Veel mõne aasta eest kõlas see võrdlus meie kõrvus paraku hoopis teisiti kui täna, agressiivse migratsiooni, terrorismi ja Euroopa poliitilise enesetapu kontekstis. Meid pole loodud selleks, et me erinevate uskumuste pärast üksteist põlgaksime või koguni hävitaksime, aga ka mitte selleks, et laseksime ennast ja oma kultuuri vaikivate pealtvaatajatena hävitada. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

"...me oleme näinud tema tähte hommikumaal ning oleme tulnud teda kummardama..." Üht tähte, valgusallikat taevaalaotusel, mis pidi kuulutama suure kuninga sündi...

Valgus, armsad õed ja vennad, ning helendav materia on meie universumis üsna haruldased. Nagu astrofüüsikud praegusel hetkel arvavad, koosneb meie kosmos umbes 68% ulatuses tumedast energiast, mis on universumi ekspansiooni ehk laienemise põhjuseks. Edasi, 27% sellest, mida maailmaruum sisaldab, on kätketud tumedasse materiasse - millessegi, millel on mass, aga mida pole näha. Ülejäänud 5% on helendav aine, millest koosnevad tähed, nende valgus, planeedid, muud taevakehad ja viimaks ka meie ise.

Pühakirjas kasutatakse valguse kujundit võrdpildina. Kui öeldakse, et Kristus on elu valgus, siis ei tähenda see footonite voogu, mis valguse kiirusega lainete kujul maailmaruumist meieni jõuab, vaid see tähendab, et tema kannab hoolt igavese õndsuse eest, kõigi inimeste jaoks. Kuid selle õndsusega, täpsemalt õndsusele pürgimisega, võib juhtuda üpris samamoodi kui on valguse ja pimeduse proportsioonid maailmaruumis.

Tõesti, võibolla saame me Jumala tõest aru ainult 5% ulatuses ja 95 % sellest, mida arvame teadvat, on mingid pooltõed ja poolvaled - seda mõtet ei tohi karta! Pole võimatu, et 68% elukogemustest kallutavad meid teistest inimestest eemale hoidma ja üha kaugenema, ning 27% tumedatest põhjustest tekitavad intriige ja konflikte. Aga meie peaksime orienteeruma ikka valguse järgi, selle viie protsendi järgi, millest me ise oleme pärit, ja mis näitab meile teed lõppeesmärgi poole.

Kolm hommikumaa tarka asusid teele, järgides tähevalgust. Ometi saame nende loost ka hoiatava õppetunni: pimestavale valgusele järgnedes muutusid nad pimedaks selle maailma tumeda poole suhtes. "Kus on siin äsja juutide kuningas sündinud, sest me oleme näinud tema tähte hommikumaaal ning oleme tulnud teda kummardama?" küsisid targad Herodeselt. Kas seda oli siis tõesti nii raske ära arvata, et ennast juutide kuningaks pidav Herodes hakkab äsjasündinud kuningas rivaali nägema? Vales kohas tõe rääkimine toob palju pahandust. Võib öelda, et targad said sellega süütalaste tapmise kaassüüdlasteks, sest Herodes organiseeris selle just nendelt saadud ajendist lähtudes. Alles hiljem mõistsid kolm tarka või kuningat oma eksitust ja läksid teist teed koju tagasi.

Armsad õed ja vennad, kuigi valgus on meie universumis haruldane, võib see valgus meid pimestada või koguni ära põletada. Ka selle vähese valgusega tuleb ettevaatlikult ümber käia. Jumala olemasolu ja tema ilmutus ei tohi meid sedavõrd kaasa kiskuda, et me unustaksime need seaduspärasused, mis kehtivad selles maailmas, milles me hetkel elama peame. Nii tuleb meil õppida ette mõtlema, ohte juba ette aimama, et me ei annaks oma valgust pimedusele toiduks.

Sest Petlema täht on vaid väike valguseallikas taevalaotusel, mis näitab meile teed. See täht ei kinnita meile veel Jumala riigi kohalolu, vaid kõigest juhib meid selle suunas. Petlema täht näitab teed karjastele ja kuningatele, vaestele ja rikastele, rumalatele ja tarkadele, näitab teed kõigile rahvastele ja põlvkondadele. See täht muudab maailma, kui me oleme valmis talle järgnema, aga seejuures peame ikka vaatama ka jalgade ette, et me ei komistaks ega kukuks... Aamen.